

РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ СВОБОДИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Економічна свобода - це основа ринкового господарства, яка мотивує суб'єктів економіки до ефективної діяльності і забезпечує підґрунтя для економічного розвитку. Дослідниками встановлено, що між свободою економіки і успішністю розвитку країни є взаємозв'язок. Автори рейтингів наголошують, що у країнах із більш вільними економіками набагато вищий рівень добробуту населення, сприятливі умови для торгівлі та підприємництва, що забезпечує їм високі темпи економічного зростання.

Отже, потрібно шукати шляхи для підвищення рівня економічної свободи в Україні, адже світовий досвід підтверджує залежність соціально-економічного добробуту і конкурентоздатності країн від рівня індексу економічної свободи [1, 2].

Станом на 2018 р. у світовому рейтингу за індексом економічної свободи наша держава посідає 147 місце із 180 країн, а серед європейських держав – останнє 44-те місце, що характеризує нас як економічно «невільну» країну. Але спостерігається покращення ситуації, оскільки загальна оцінка економічної свободи з кожним роком зростає, що є позитивною динамікою (табл.1) [1].

Таблиця 1

Показники економічної свободи України за 2016-2018 рр., бали

Рік	Місце у рейтингу	Загальна оцінка	Фіскальна свобода	Свобода бізнесу	Трудова свобода	Монетарна свобода	Торгова свобода	Інвестиційна свобода	Фінансова свобода
2018	147	51,9	82,6	62,7	52,8	60,1	81,1	35,0	30,0
2017	166	48,1	75,9	62,1	48,8	47,4	85,9	25,0	30,0
2016	162	46,8	67,9	56,8	46,9	66,9	85,8	20,0	30,0

Факторами, що обмежують економічну свободу України, є: високий рівень корупції, податкового навантаження, слабкий захист трудових прав, несприятливий інвестиційний клімат, зростання зовнішнього боргу. Усі показники індексу економічної свободи дуже взаємопов'язані, тому зробивши певні кроки, які сприяли б покращенню одного показника, можна одночасно поліпшити й інші індекси, які впливають на загальний рівень економічної свободи, що наблизить Україну до більш економічно вільних країн [2]. Також необхідно зазначити, що від рівня економічної свободи залежить і конкурентоспроможність країни на світовій арені.

На нашу думку, кроками, які зроблять Україну процвітаючою, демократичною, вільною і по-справжньому незалежною, є: розвиток ринку капіталу, спрощення процедури відкриття бізнесу, реєстрації власності, зменшення кількості документів дозвільного характеру, скорочення кількості контролюючих органів - усе це сприятиме зниженню бюрократичних перешкод для інвесторів і підприємців. Також державі необхідно вдосконалювати законодавчу базу; впроваджувати заходи, що сприятимуть забезпеченню економічної стабільності в країні; розвивати конкурентне середовище; створювати умови для підвищення доступності кредитних ресурсів і поліпшення інвестиційного клімату; сприяти розвитку людського капіталу та покращувати якісний складу трудових ресурсів; розвивати інфраструктуру, фінансовий ринок; підвищувати технологічний рівень виробництва та ефективність використання паливно-енергетичних ресурсів; сприяти експорту та імпортозаміщенню, стимулювати інновації та НТП.

Таким чином, щоб забезпечити зростання індексу економічної свободи, а отже і конкурентоспроможності України у світі, необхідно посилити такі фактори, які б сприяли росту ефективності виробництва і переходу до інноваційного та сталого розвитку, а саме: свобода бізнесу, інвестиційна, фінансова, торговельна, грошова свободи, захист права власності тощо. Підсумувавши вище сказане, зазначимо, що економічна свобода - це не тільки фінансовий успіх, а ще й соціальні вигоди та скорочення бідності, адже люди в економічно вільних суспільствах живуть довше, мають краще здоров'є і піклуються про навколишнє середовище.

Список літератури

1. Index of economic of freedom [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.heritage.org/index/>.
2. Економічна свобода у світі [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://gtmarket.ru/ratings/economic-freedom-of-the-world/info>.